INSTITUTI PËR AKREDITIM I REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

P R O G R A M
për punë i Institutit për Akreditim të Republikës së Maqedonisë së Veriut për vitin 2026

Akti: PR 2026

Në bazë të nenit 5 paragrafi (2) të Ligjit për Akreditim (Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë nr. 120/09, 53/11, 41/14, 53/16 dhe 83/18), Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, në seancën e saj të mbajtur më 10 shkurt të vitit 2026, miratoi

Program për punë i Institutit për Akreditim të Republikës së Maqedonisë së Veriut për vitin 2026

I. Hyrje

Në pajtim me Ligjin për Akreditim, Instituti për Akreditim i Republikës së Maqedonisë së Veriut (në tekstin e mëtejmë: IARMV) është institucion publik që i kryen aktivitetet dhe detyrat e një organi të vetëm kombëtar për akreditim, në përputhje me një procedurë të përcaktuar për akreditim në bazë të këtij ligji dhe ligjeve të tjera, dhe kryen mbikëqyrje për përmbushjen e kërkesave për akreditim.

Akreditimi është procedurë për njohjen formale të aftësisë për të kryer aktivitete të caktuara në kuptimin që një organ i caktuar për vlerësim të konformitetit i përmbush kërkesat e përcaktuara në standardet kombëtare, evropiane dhe ndërkombëtare, rregulloret ligjore përkatëse, procedurat e IARMV-së, si dhe rekomandimet e organizatës evropiane dhe asaj botërore për akreditim. Duke e pasur parasysh rolin e tij si vegël për rregullatorët dhe shtetin në fusha të caktuara, akreditimi përshkruhet si kërkesë ligjore që një subjekt i caktuar duhet ta përmbushë nëse duhet të marrë një autorizim të caktuar të lëshuar nga një organ shtetëror kompetent për punën e tij.

Fushat kryesore në të cilat kryhen procedurat e akreditimit janë:

- laboratorët e testimit dhe kalibrimit,
- laboratorët mjekësorë,
- organet që certifikojnë produkte, procese dhe shërbime,
- organet që certifikojnë sisteme të menaxhimit dhe
- organet që kryejnë inspektime.

Akreditimi është një proces i njohur ndërkombëtar me të cilin në mënyrë indirekte: sigurohet dhe garantohet siguria dhe cilësia e produkteve dhe shërbimeve, zhvillimi i lirë i tregtisë ndërkombëtare, zvogëlohen kostot dhe gabimet në operacione, për llogari të rritjes së efikasitetit dhe ekonomizimit në përdorimin e kapitalit material dhe njerëzor.

Akreditimi ofron lehtësim në tregtinë botërore. Kuptimi ose përfitimi kryesor i akreditimit është se produkte dhe shërbime të testuara/certifikuara një herë nën shenjën e akreditimit nuk kanë nevojë të ritestohen. Duke e pasur parasysh faktin se IARMV-ja është nënshkrues i tre marrëveshjeve të rëndësishme ndërkombëtare që e ofrojnë këtë përfitim, ai vlen edhe për produktet dhe shërbimet vendase, kur ato klasifikohen brenda dhe jashtë vendit.

Konkretisht, IARMV-ja, si anëtare e plotë e Organizatave Evropiane dhe Botërore të Akreditimit, është nënshkruese e Marrëveshjeve ndërkombëtare për njohjen reciproke të certifikatave të akreditimit me to, përkatësisht:

==========

- me Organizatën Evropiane për Akreditim (EA) është nënshkruese e EA-MLA (Multilateral agreement – MLA[1]),
- me Organizatën Ndërkombëtare (Botërore) për akreditimin e laboratorëve, trupave të inspektimit dhe organizatave të testimit të aftësisë (ILAC) është nënshkruese e ILAC-MRA (Mutual Recognition Arrangement- MRA[2]) dhe
- me Forumin Ndërkombëtar për Akreditim (IAF) është nënshkruese e IAF-MLA Multilateral agreement – MLA[3]) për pranimin e certifikatave dhe raporteve të lëshuara nga trupat e akreditуar për vlerësim të konformitetit në të gjithë botën.

Nga 1 janari i vitit 2026, të dy organizatat ndërkombëtare ILAC dhe IAF do të bashkohen në një organizatë të vetme, Global Organization for Accreditation Incorporated, në të cilën IARMV-ja është anëtare e plotë.

Me nënshkrimin e Marrëveshjeve, IARMV-ja e siguron klasifikimin e produkteve dhe shërbimeve vendase në tregjet evropiane dhe botërore, në përputhje me parimin "një herë i akreditуar, kudo i pranuar".

Konkretisht, përfitimi kryesor i Marrëveshjeve është se dokumentet e lëshuara nga organet maqedonase të akredituara për vlerësim të konformitetit, në përputhje me standardet MKS EN ISO/IEC 17025 për laboratorët e testimit dhe kalibrimit, MKS EN ISO/IEC 17020 për organet inspektuese, MKS EN ISO 15189 për laboratorët mjekësorë, MKS EN ISO/IEC 17065 për organet certifikuese për produktet, proceset dhe shërbimet dhe MKS EN ISO/IEC 17021-1 për organet certifikuese për sistemet e menaxhimit, njihen në nivel evropian dhe botëror.

Zbatimi i deritanishëm me sukses i angazhimeve kryesore të IARMV-së në nivel ndërkombëtar është vetëm një nxitje shtesë, por edhe një detyrim, për ta përmbushur interesin strategjik dhe vizionin e IARMV-së drejt ruajtjes dhe forcimit të statusit të një anëtari të plotë në organizatat ndërkombëtare për akreditim.

II. Qëllimet e Programit për punë të IARMV-së për vitin 2026

Interesi dhe qëllimi strategjik i IARMV-së është ruajtja, forcimi dhe zhvillimi i vazhdueshëm i sistemit për akreditim, i cili do të sigurojë besim në kompetencën e organeve të vlerësimit të konformitetit (organeve të certifikimit, laboratorëve të testimit dhe kalibrimit, laboratorëve mjekësorë dhe organeve të inspektimit) dhe në dokumentet e tyre të lëshuara, dhe në të njëjtën kohë, do ta sigurojë tregtinë e lirë të produkteve dhe shërbimeve vendase në tregjet në Evropë dhe në botë.

Akreditimi, si në botë ashtu edhe në Republikën e Maqedonisë së Veriut, luan një rol të rëndësishëm në forcimin e tregut të brendshëm, cilësinë dhe sigurinë e jetës, kurse përparësia e rolit të tij është zhvillimi i ekonomisë vendase dhe integrimi i saj në kornizën globale. Por, për Republikën e Maqedonisë së Veriut është një instrument veçanërisht i rëndësishëm dhe si një mbështetje për integrimin e saj në Bashkimin Evropian.

---

[1] EA-MLA është një marrëveshje e nënshkruar midis organeve për akreditim, anëtarë të EA-së, për njohjen e ekuivalencës dhe konfidencialitetit, dhe kështu pranimin e certifikatave të akredituara të certifikimit, inspektimit, kalibrimit dhe raporteve të testimit në të gjithë Evropën..

[2] ILAC-MRA është një marrëveshje e nënshkruar midis organeve për akreditim, anëtarë të ILAC-it, për njohjen e ekuivalencës dhe konfidencialitetit, dhe kështu pranimin e certifikatave të inspektimit të akredituara dhe raporteve të testimit në të gjithë botën.

[3] IAF-MLA është një marrëveshje e nënshkruar midis organeve për akreditim, anëtarë të IAF-it, për njohjen e ekuivalencës dhe konfidencialitetit, dhe kështu pranimin e certifikatave të akredituara të lëshuara nga organe të akredituara të certifikimit për produktet dhe sistemet e menaxhimit në të gjithë botën.

Duke i pasur parasysh përfitimet e zbatimit të planeve dhe qëllimeve të përcaktuara më parë të IARMV-së, të cilat janë një njohje e kryerjes së suksesshme të aktivitetit të akreditimit, si dhe potencialet që rrjedhin prej tyre, duhet të merret në konsideratë edhe rëndësia e tyre shumë funksionale.

Prandaj, aktivitetet kryesore të IARMV-së në vitin 2026 do të synojnë mirëmbajtjen dhe zhvillimin e sistemit të menaxhimit të cilësisë në përputhje me kërkesat e standardit MKS EN ISO/IEC 17011:2018, si një kusht bazë për ruajtjen e marrëveshjeve.

1. Qëllimi kryesor për realizimin e Programit:

Ruajtja dhe zhvillimi i sistemit të menaxhimit të cilësisë së IARMV-së në përputhje me kërkesat e standardit MKC EN ISO/IEC 17011:2018, si standardi bazë dhe i vetëm me të cilin IARMV-ja operon dhe i kryen procedurat për akreditim.

2. Qëllimet specifike për realizimin e Programit janë:

- realizimi i aktiviteteve vjetore që lidhen me procedurat e vlerësimit për ruajtjen e akreditimit të organeve tashmë të akredituara dhe zbatimin e procedurave për vlerësimin fillestar dhe rritjen e numrit të organeve të akredituara nga IARMV-ja, gjë që do të varet nga forcimi institucional përmes zhvillimit të personelit dhe zgjidhjeve organizative,
- forcimi institucional nëpërmjet zhvillimit të zgjidhjeve të personelit dhe organizimit dhe koordinimit të aktiviteteve të akreditimit nëpërmjet përmirësimit të punësimeve ekzistuese në institut, si dhe rritjes së numrit të vlerësuesve teknikë dhe ekspertëve me përmirësimin e vazhdueshëm të kompetencave të tyre,
- përgatitja dhe realizimi i rivlerësimit të katërt të ardhshëm nga EA-ja pas nënshkrimit të Marrëveshjes EA-MLA,
- angazhimi i vazhdueshëm për lehtësimin e tregtisë globale përmes pranimit të rezultateve të organeve të akredituara të vlerësimit të konformitetit,
- rritja e aktivitetit të komiteteve teknike me qëllim ofrimin e mbështetjes së nevojshme teknike për aktivitetet e akreditimit,
- promovimi tek anëtarët e ekonomisë maqedonase të përfitimeve nga aktivitetet e akreditimit të organeve të vlerësimit të konformitetit të akredituara nga IARMV-ja,
- digjitalizimi dhe zbatimi i zgjidhjeve të sofistikuara në fushën e inteligjencës artificiale në procesin e punës në IARMV,
- forcimi i bashkëpunimit dhe ofrimi i mbështetjes teknike për ministritë dhe institucionet e tjera për të gjitha çështjet që lidhen me procedurat e akreditimit,
- bashkëpunimi aktiv rajonal dhe bashkëpunimi me organizatat evropiane dhe ndërkombëtare për akreditim,
- aktivitete të vazhdueshme për të fituar besim më të madh midis palëve të interesuara,
- forcimi i bashkëpunimit të vendosur tashmë me Odat ekonomike në Republikën e Maqedonisë së Veriut, Organizatën e konsumatorëve të Republikës së Maqedonisë së Veriut, operatorët ekonomikë dhe subjektet e tjera ekonomike,
- forcimi dhe zgjerimi i bashkëpunimit me organet kombëtare për akreditim nga rajoni, Evropa dhe bota dhe
- pjesëmarrja në realizimin e projekteve ndërkombëtare.

Realizimi i qëllimeve të programit do të sigurohet nëpërmjet mjeteve të parashikuara në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut për vitin 2026, si dhe nëpërmjet pjesëmarrjes në projekte të tilla si: TAIEX dhe TWINNING – Instrumente të Komisionit Evropian, GIZ -

==========

Shoqata gjermane për bashkëpunim ndërkombëtar dhe aktivitete të tjera të projektit në nivel ndërkombëtar dhe kombëtar.

III. Aktivitetet e planifikuara për zbatimin e Programit

Në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut për vitin 2026 (Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut nr. 253/25), neni 10001 - Ministria e Ekonomisë, në Nënprogramin 51 - IARMV, për kategoritë 40 - Paga dhe kompensime, 42 - mallra dhe shërbime dhe 48 - shpenzime kapitale, janë planifikuar mjete financiare në shumën prej 12.002.000,00 denarë në llogarinë 637/603, 31.100.000,00 denarë në llogarinë 631 ose gjithsej 43.102.000,00 denarë.

- Rreth 26.15% e mjeteve janë të destinuara për pagat e punonjësve nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut - llogaria 637/603 IARMV.
- Rreth 67.58% janë të destinuara për mallra dhe shërbime nga llogaritë 637/603 dhe 631 IARMV.
- Rreth 5.80% e mjeteve janë të destinuara për shpenzime kapitale.

Instituti për Akreditim i Republikës së Maqedonisë së Veriut -

Kategoria **Zëri**	**Përshkrimi**	**Buxheti 2026 (në 000 denarë)**		**Shpenzime në total**
		637/603	**631**	
	Shpenzime	**12,002,000**	**31,100,000**	**43,102,000**
40	Paga dhe kompensime	**11,272,000**	**0**	**11,272,000**
401	Paga bazë	7,963,000		**7,963,000**
402	Kontribute për sigurimet shoqërore	3,113,000		**3,113,000**
404	Kompensime	196,000		**196,000**
42	Mallra dhe shërbime	**730,000**	**28,400,000**	**29,130,000**
420	Shpenzime udhëtimi dhe ditore	0	2,200,000	**2,200,000**
421	Shërbime komunale, ngrohje, komunikim, transport	100,000	2,000,000	**2,100,000**
423	Materiale dhe inventar i imët	40,000	700,000	**740,000**
424	Riparime dhe mirëmbajtja aktuale	90,000	2,500,000	**2,590,000**
425	Shërbime kontraktuale	500,000	16,000,000	**16,500,000**
426	Shpenzime të tjera aktuale		5,000,000	**5,000,000**
427	Punësime të përkohshme			**0**

46	Subvencione dhe transferta	0	200,000	**200,000**
464	Transferta të tjera		200,000	**200,000**
48	Shpenzime kapitale	0	2,500,000	**2,500,000**
480	Blerje pajisjesh dhe makinerish		1,000,000	**1,000,000**
481	Objekte ndërtimi		500,000	**500,000**
485	Investime dhe mjete jo-financiare		1,000,000	**1,000,000**

Për ta rishikuar dhe ruajtur efikasitetin dhe për ta përmirësuar sistemin e vendosur kombëtar për akreditim në përputhje me: Ligjin për akreditimin, standardin MKS EN ISO/IEC 17011:2018, rregullat e Organizatës evropiane për akreditim, Organizatës botërore për akreditimin e laboratorëve dhe Forumit ndërkombëtar për akreditim (EA, ILAC dhe IAF) dhe dokumentet e brendshme të IARMV-së, duhet të realizohen aktivitetet e mëposhtme:

1. Aktivitete akreditimi

Në regjistrin zyrtar të IARMV-së, në kohën e përgatitjes së këtij programi, janë **222** organe të akredituara aktive të vlerësimit të konformitetit, dhe janë duke u zhvilluar procedurat për aplikimet e reja për akreditim. Në vitin 2026, do të kryhen inspektime të rregullta të organeve tashmë të akredituara, dhe IARMV-ja do të veprojë edhe mbi aplikimet e paraqitura rishtazi për akreditim, në bazë të të cilave pritet rritje e numrit të organeve të akredituara të vlerësimit të konformitetit. Në vitin 2026, IARMV-ja do të fillojë me përgatitjen e planit për kalimin në standardin e ri EN ISO/IEC 17020 dhe dokumentet e tjera të detyrueshme shoqëruese.

Në përputhje me Ligjin për akreditim, si dhe detyrimet që rrjedhin nga marrëveshjet e nënshkruara ndërkombëtare, IARMV-ja do ta mirëmbajë dhe përmirësojë vazhdimisht sistemin e përgjithshëm për akreditim.

Në kuadër të aktiviteteve të zhvillimit, për shkak të mungesës së numrit të nevojshëm të kuadrove profesionale dhe kompetente, IARMV-ja aktualisht përballet me një problem serioz në përgjigjen ndaj aktiviteteve aktuale dhe sfidës së zhvillimit të skemave dhe fushave të reja për akreditim. Këto aktivitete kryhen me kërkesë të paraqitur dhe hulumtim të tregut, i cili duhet të kryhet në bashkëpunim me palët e interesuara, të ndihmuara nga puna e Komiteteve teknike, në përputhje me nevojat specifike të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe nevojat e klientëve, qeverisë dhe ekonomisë.

Zhvillimi i skemave dhe fushave të reja është një parakusht për forcimin institucional dhe përmirësimin e kapaciteteve të IARMV-së, gjë që e nënkupton edhe korrigjimin e drejtë të statusit të punonjësve që janë në një nivel të papërshtatshëm, krahasuar me institucionet e ngjashme rajonale, gjë që është një parakusht themelor për ta siguruar paanshmërinë dhe pavarësinë në punë, si dhe për të siguruar kuadro cilësore dhe kompetente për sfidat dhe aktivitetet e ardhshme.

Ashtu si deri tani, gjatë vitit 2026, aktivitetet për kryerjen e aktiviteteve të akreditimit jashtë vendit do të vazhdojnë, në përputhje me rregullat për akreditimin ndërkufitar.

Mjetet e nevojshme..... 14.000.000,00 denarë

2. Përgatitja dhe zbatimi i rivlerësimit të katërt të rregullt pas nënshkrimit të Marrëveshjes për njohjen reciproke të certifikatave të akreditimit me Organizatën Evropiane për Akreditim (EA-MLA)

Sipas rregullave, planeve dhe programit të punës së Organizatës Evropiane për Akreditim (EA), rivlerësimi i katërt i rregullt pas nënshkrimit të Marrëveshjes për njohjen reciproke të certifikatave të akreditimit me Organizatën Evropiane të Akreditimit (EA-MLA) duhet të realizohet në maj të vitit 2026. Rivlerësimi do ta përfshijë vlerësimin e përgjithshëm të sistemit të akreditimit dhe funksionimin e IARMV-së, prandaj në vitin aktual fokusi i interesit do të jetë në ndërmarrjen e aktiviteteve përgatitore për përmirësimin e sistemit dhe operacioneve të përgjithshme. Aktivitetet do ta përfshijnë përgatitjen e Raportit të vetëvlerësimit, përmirësimin dhe rishikimin e dokumenteve të sistemit të cilësisë së IARMV-së, forcimin e stafit, përmirësimin e kompetencave përmes aktiviteteve edukative, aktiviteteve për harmonizimin në punë, planifikimin e resurseve organizative dhe teknike dhe burimeve për organizimin e vlerësimit, kthimin e punonjësve në mjediset kryesore të institutit, e të tjera.

Mjetet e nevojshme ..... 1.000.000,00 denarë

3. Organizimi i trajnimeve

Ruajtja dhe përmirësimi i kompetencës si të punonjësve vlerësues ashtu edhe të vlerësuesve dhe ekspertëve të jashtëm të IARMV-së është një nevojë e domosdoshme, por edhe një detyrim parësor që për IARMV-në rrjedh nga marrëveshjet ndërkombëtare, pasi është një parakusht themelor për kryerjen me cilësi të lartë dhe të duhur të procedurave për akreditim.

Në kohën e përgatitjes së këtij programi, Lista e vlerësuesve dhe ekspertëve - aktiv përbëhet nga: 36 vlerësues kryesorë, 116 vlerësues teknikë dhe 58 ekspertë. 9 nga vlerësuesit kryesorë janë nga radhët e punonjësve të IARMV-së, dhe pjesa tjetër janë bashkëpunëtorë të jashtëm. Përveç vlerësuesve dhe ekspertëve nga Republika e Maqedonisë së Veriut, listat përfshijnë vlerësues dhe ekspertë nga organe të tjera për akreditim, të cilat janë anëtare të EA-së ose me të cilat IARMV-ja ka nënshkruar marrëveshje bashkëpunimi. Konkretisht, për t'i përmbushur kërkesat e standardeve për akreditim, si dhe për t'iu përgjigjur nevojave të shprehura për akreditim, në procedurat për akreditim janë angazhuar edhe vlerësues teknikë dhe ekspertë nga jashtë vendit. Përqindja e angazhimit të tyre është në rënie nga viti në vit, sepse IARMV-ja përpiqet vazhdimisht ta rrisë numrin e vlerësuesve dhe ekspertëve kompetentë vendas, me qëllim rritjen e angazhimit të tyre në procedurat për akreditim.

Prandaj, në vitin 2026, do t'i kushtohet vëmendje forcimit të numrit të vlerësuesve duke e siguruar pjesëmarrjen në trajnime, seminare dhe punëtori me pjesëmarrjen e kandidatëve për vlerësues dhe vlerësuesve teknikë dhe trajnime me përfshirje në vlerësimet e mbikëqyrura.

Në vitin 2026, IARMV-ja planifikon të organizojë ose të sigurojë pjesëmarrjen në trajnimet/punëtoritë e mëposhtme:

- Trajnim për punonjësit dhe anëtarët e Këshillit të IARMV-së mbi kërkesat e standardit MKS EN ISO/IEC 17011:2018 - Kërkesa të përgjithshme për organet e akreditimit që i akreditojnë organet e vlerësimit të konformitetit, standardin me të cilin vepron IARMV-ja

dhe mbi rregullat dhe procedurat e brendshme (të detyrueshme, me qëllim mirëmbajtjen e sistemit për akreditim),
- Trajnim për harmonizimin e vlerësuesve dhe koordinatorëve në IARMV,
- Trajnim për harmonizimin e vlerësuesve kryesorë dhe teknikë mbi rregullat dhe procedurat e brendshme në përputhje me kërkesat e standardit MKC EN ISO/IEC 17011:2018,
- Punëtori në kuadër të Komiteteve Teknike në lidhje me kriteret e akreditimit të dhëna në Rregulloret e IARMV-së (nëse është e nevojshme),
- Trajnime për vlerësuesit për ISO/IEC 17024 për organet certifikuese për personelin, (nëse është e nevojshme),
- Trajnime për kërkesat e ISO 22000 dhe ISO 22003,
- Trajnim për kërkesat e ISO/IEC 27001 dhe ISO/IEC 27006,
- Trajnim për autopsinë klinike dhe mjeko-ligjore (nëse është i disponueshëm ndonjë organizator i përshtatshëm i trajnimit),
- Trajnim për modulet mjeko-ligjore në përputhje me ISO 17025 dhe ILAC G19 (nëse është i disponueshëm ndonjë organizator i përshtatshëm i trajnimit),
- Trajnim për ISO 20387 (nëse është e nevojshme),
- Shkëmbim përvojash në lidhje me rreziqet për paanshmërinë dhe procesin e akreditimit,
- Trajnim për kërkesat e standardit EN ISO/IEC 17011:2017 - (shkëmbim përvojash),
- Trajnim për trajnerët për kërkesat e standardit ISO/IEC 17043:2023 - kërkesa të përgjithshme për kompetencën e organizatorëve të testimit të aftësisë,
- Trajnim/punëtori për kërkesat për botimin e ri të standardit ISO 15189:2022 për laboratorët mjekësorë, të destinuar për vlerësuesit kryesorë dhe teknikë për laboratorët mjekësorë,
- Trajnim për cilësinë e produkteve bujqësore (PDO, PGI dhe TSI),
- Trajnim për fushëveprimin fleksibël të akreditimit,
- Trajnim për kërkesat e standardit EN ISO/IEC 17025:2017,
- Trajnim për kërkesat specifike të standardit EN ISO/IEC 17025:2017 - pasiguria e matjes, rregullat për deklarimin e konformitetit, opinionit dhe interpretimit,
- Trajnim për akreditim për qëllime njoftimi/miratimi/autorizimi në fushën e përputhshmërisë me Rregulloret e BE-së për produktet e ndërtimit,
- Trajnim mbi validimin dhe verifikimin, EN ISO/IEC 17029 dhe EN ISO 14065,
- Trajnim për vlerësuesit e EA-së,
- Trajnime/punëtori të organizuara nga Komitetet e EA-së,
- Trajnim për edicionin e ri të standardit EN ISO/IEC 17020
- Trajnime për dokumentet nga organizatat evropiane dhe ndërkombëtare për akreditim (nëse konsiderohet e nevojshme),
- Trajnime për vlerësuesit në fushën e prodhimit organik (me të gjitha specifikat e tij) veçanërisht prodhimin organik në vendet e treta dhe për Rregulloren 848/2018,
- Trajnim për ISO 16140 Mikrobiologjia e zinxhirit ushqimor.
- Trajnim kundër korrupsionit,
- Trajnim për Amendamentin e EN ISO/IEC 17065:202X,
- Trajnim për EN ISO/IEC 17021-1

==========

Trajnimet do të organizohen sipas aktiviteteve të planifikuara të projektit dhe planit të trajnimit sipas nevojave të shprehura, dhe në to do të marrin pjesë punonjës të IARMV-së dhe palë të interesuara, vlerësues dhe ekspertë.

Një pjesë e trajnimeve është planifikuar të organizohet nga IARMV-ja, dhe një pjesë në kuadër të aktiviteteve të projektit EA dhe në bashkëpunim me organe të tjera të akreditimit. Gjithashtu, në kuadër të Planit Vjetor për trajnime për punonjësit e IARMV-së, do të zbatohen trajnime të përgjithshme dhe të specializuara, në përputhje me kërkesat ligjore për përmirësimin e profesionalizmit dhe kompetencës së nëpunësve administrativë.

Mjetet e nevojshme ..... 2.800.000,00 denarë

4. Burimet njerëzore

Në Institutin për Akreditim të Republikës së Maqedonisë së Veriut ka gjithsej 14 të punësuar. Vitet e fundit, Instituti ka përjetuar vazhdimisht një rrjedhje të personelit kyç për arsye të ndryshme dhe ka nevojë, por edhe detyrim, në përputhje me kërkesat e standardit MKS EN ISO/IEC 17011:2018 dhe rregullat e organizatave evropiane dhe ndërkombëtare të akreditimit, të sigurojë dhe të ketë një kapacitet të mjaftueshëm stafi me persona profesionistë dhe kompetentë. Prandaj, në vitin aktual është e detyrueshme të kryhet punësimi i një numri më të madh të zbatuesve dhe ngritje në detyrë, me qëllim sigurimin e burimeve njerëzore optimale si një kërkesë themelore e rregullave në lidhje me strukturën organizative dhe funksionale të një organi kombëtar për akreditim.

Përveç kësaj, për ta siguruar funksionimin minimal të pandërprerë të Institutit deri në momentin e punësimit të stafit të duhur, është planifikuar edhe angazhimi i personave në përputhje me dispozitat e Ligjit për transformim në punësim të rregullt. Këto angazhime janë të nevojshme për kryerjen e përgjegjësive themelore dhe ruajtjen e vazhdimësisë në punën e Institutit.

Në mjetet operative janë siguruar mjete për pagesën e pagave, si dhe për pagesën e kompensimit për të drejtat e tjera që rrjedhin nga punësimi, si dhe mjete për kompensimin e personave të angazhuar në përputhje me ligjin.

Mjetet e nevojshme .....12.785.000,00 denarë

5. Digjitalizimi i procesit të punës së IARMV-së

Në IARMV po zbatohet procesi i transformimit digjital të rrjedhave të punës. Është vendosur një sistem i vetëm informacioni për akreditim (AIS) si një zgjidhje e integruar softuerike, ndërsa shërbimet për mirëmbajtjen dhe përmirësimin e tij sigurohen përmes lidhjes së kontratave të prokurimit publik. Aktualisht, puna po kryhet njëkohësisht në letër dhe në formë elektronike, dhe në vitin 2026 është planifikuar të realizohen disa portale të ndryshme për t'i mbështetur operacionet digjitale. Siguria kibernetike e rrjedhës së punës sigurohet gjithashtu përmes blerjes dhe përdorimit të programeve të licencuara softuerike dhe mbrojtjes antivirus, si dhe përmes mirëmbajtjes dhe mbrojtjes nga përmirësimi i sistemit Disaster recovery (DR).

Mjetet e nevojshme ..... 1.000.000,00 denarë

6. Bashkëpunimi me organet shtetërore

IARMV-ja do të vazhdojë me aktivitetet për ta thelluar bashkëpunimin aktiv me organet shtetërore përmes pjesëmarrjes në punën e disa grupeve punuese të themeluara nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, Ministria e Ekonomisë dhe Punës, Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor, Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, Byroja e Metrologjisë, Ministria e Transformimit Digjital, Ministria e Energjisë, Minierave dhe Burimeve Minerale, Ministria e Punëve të Jashtme dhe Tregtisë së Jashtme, Ministria e Financave - Byroja e Prokurimeve Publike, si dhe ministri të tjera dhe organe shtetërore.

Gjithashtu, IARMV-ja do të vazhdojë me pjesëmarrje të shtuar në punën e Komiteteve Teknike në Institutin për Standardizim të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Bashkëpunimi mund të vendoset edhe me subjekte të tjera që mund të kontribuojnë në partneritet dhe në mënyrë strategjike në promovimin e akreditimit dhe rëndësisë së tij dhe përmirësimin e gjendjes së infrastrukturës së cilësisë, duke i bashkuar të gjithë palët e interesuara të infrastrukturës kombëtare të cilësisë dhe palët e interesuara në një entitet të përshtatshëm juridik në nivelin e shoqërisë maqedonase për cilësi (universitete, organe shtetërore, organizata konsumatorësh, oda ekonomike, përfaqësues të komunitetit të biznesit).

Mjetet e nevojshme ..... 27.000,00 denarë

7. Kryerja e kontrollit të brendshëm

Në përputhje me kërkesat e standardit MKS EN ISO/IEC 17011:2018, zbatimi i kontrollit të rregullt të brendshëm të punonjësve të IARMV-së është obligim i detyrueshëm dhe domosdoshmëri për mirëmbajtjen dhe përmirësimin e sistemit të menaxhimit të cilësisë në IARMV. Kontrolli i brendshëm në vitin 2026 do të kryhet në përputhje me kërkesat e standardit MKS EN ISO/IEC 17011:2018.

8. Rishikimi i udhëheqjes

Në përputhje me politikën e cilësisë dhe procedurat operative të IARMV-së dhe kërkesat e MKS EN ISO/IEC 17011:2018, një herë në vit kryhet rishikim i udhëheqjes së IARMV-së (drejtori, kryetari i Këshillit, drejtuesi për cilësi, drejtuesit e sektorëve dhe seksioneve).

Qëllimi i rishikimit është që përmes analizës së dokumenteve, raporteve, ankesave, kundërshtimeve, vërejtjeve dhe mospërputhjeve të përcaktohen dhe ripërcaktohen politikat dhe objektivat e IARMV-së dhe të shqyrtohet efektiviteti i sistemit të drejtimit me cilësi i IARMV-së.

9. Promovimi i sistemit të akreditimit

Promovimi i sistemit të akreditimit është me rëndësi thelbësore për rritjen e ndërgjegjësimit për rëndësinë dhe rolin e akreditimit në jetën e përditshme dhe në ekonomi. Është e nevojshme të informohet publiku rreth procedurës së aplikimit dhe procedurës për marrjen e statusit të një organi të akredituar, përkatësisht afrimin e palëve të interesuara me kërkesat për akreditim, si dhe promovimin e përfitimeve të tij.

Në mënyrë të pavarur ose në bashkëpunim me palët e interesuara relevante në ekonomi, IARMV-ja planifikon të zbatojë ngjarje promovuese përmes të cilave të gjitha palët e interesuara do të informohen rreth përfitimeve dhe dobisë së nënshkrimit të marrëveshjeve ndërkombëtare

==========

EA-MLA, ILAC-MRA, IAF-MLA dhe përdorimit të shenjave që e vërtetojnë statusin e tyre si nënshkrues.

Në kuadër të promovimit të sistemit për akreditim, janë planifikuar aktivitetet e mëposhtme:

- Përgatitja dhe publikimi i materialeve promovuese dhe edukative në fushën e akreditimit, mbi temat e rekomanduara nga organizatat evropiane dhe botërore për akreditim,
- Promovimi në media i akreditimit,
- Publikimi i Raportit vjetor për punën e IARMV-së për vitin 2025,
- Promovimi i akreditimit me rastin e 9 qershorit, "Ditës ndërkombëtare të akreditimit",
- Organizimi dhe/ose pjesëmarrja në konferenca ose lloje të tjera takimesh mbi tema me rëndësi për rolin e akreditimit,
- Ruajtja dhe përditësimi i faqes zyrtare të internetit të IARMV-së dhe rritja e pranisë dhe aktivitetit në rrjetet sociale.

Mjetet e nevojshme .....1.700.000,00 denarë

10. Puna e Këshillit të IARMV-së dhe Bordit për mbikëqyrjen e operacioneve materialo - financiare të IARMV-së

Në përputhje me Ligjin për akreditim, Këshilli i IARMV-së përbëhet nga 11 anëtarë, ndërsa Bordi për mbikëqyrjen e operacioneve materialo - financiare të IARMV-së përbëhet nga tre anëtarë.

Në kohën e përgatitjes së Programit, Këshilli ka dhe funksionon me gjithsej nëntë anëtarë të emëruar dhe duhet të plotësohet me dy anëtarë të tjerë, ndërsa Bordi për mbikëqyrje duhet të plotësohet edhe me një anëtar.

Mjetet e nevojshme ..... 2.900.000,00 denarë

11. Aktivitete ndërkombëtare

IARMV-ja është anëtar me të drejta të plota i: Organizatës Evropiane për Akreditim (EA), Organizatës Ndërkombëtare (Botërore) për Akreditimin e Laboratorëve (ILAC) dhe Forumit Ndërkombëtar për Akreditim (IAF).

Si anëtar me të drejta të plota i të tre organizatave, IARMV-ja është i detyruar të marrë pjesë në takimet vjetore të Asambleve të Përgjithshme të EA-së, ILAC-it dhe IAF-it, pasi është anëtar me të drejtë dhe detyrë aktive për të marrë pjesë dhe për të votuar për masa dhe rezoluta të reja në fushën e akreditimit në mbarë botën, të cilat më pas duhet të transpozohen vertikalisht në nivel kombëtar në një formë të përshtatshme ligjore. Gjithashtu, punonjësit e IARMV-së janë të detyruar të marrin pjesë në takimet e Komiteteve Teknike të EA-së, ILAC-it dhe IAF-it dhe grupeve të tyre të punës, në mënyrë që të kontribuojnë në miratimin e dokumenteve të këtyre organizatave, të cilat kanë karakter të detyrueshëm dhe këshillues.

Në cilësinë e anëtarit të plotë të EA-së, disa nga punonjësit përfshihen si vlerësues brenda ekipeve të EA-së për vlerësimin dhe rivlerësimin e organeve të tjera të akreditimit që janë nënshkruese të Marrëveshjes EA MLA. Këtë aktivitet ndaj EA-së Instituti është i detyruar ta dorëzojë në një numër të caktuar ditësh vlerësimi, dhe trajnimi i vlerësuesve të tjerë është gjithashtu në proces. Pjesëmarrja në misionet e vlerësimit të EA-së është për llogari të organit kombëtar të akreditimit nga i cili delegohen anëtarët e ekipit të vlerësimit.

Bazuar në anëtarësimin e plotë, IARMV-ja duhet të paguajë një shumë të përshtatshme si tarifë vjetore anëtarësimi për vitin 2026, si vijon:

- bazuar në anëtarësimin e plotë në EA dhe statusin e nënshkruesit të Marrëveshjes MLA, IARMV-ja është i detyruar të paguajë një tarifë vjetore anëtarësimi në shumën prej 11,483.00 eurosh.
- bazuar në anëtarësimin e plotë në ILAC dhe statusin e nënshkruesit të Marrëveshjes MRA, IARMV-ja është i detyruar të paguajë një tarifë vjetore anëtarësimi në shumën prej 7,000.00 dollarësh australianë,
- bazuar në anëtarësimin e plotë në IAF dhe statusin e nënshkruesit të Marrëveshjes MLA, IARMV-ja është i detyruar të paguajë një tarifë vjetore anëtarësimi në shumën prej 2,000.00 dollarësh amerikanë.

IARMV-ja do ta ruajë dhe përmirësojë bashkëpunimin me organet kombëtare të akreditimit të rajonit në përputhje me marrëveshjet dypalëshe të nënshkruara me: Serbinë, Malin e Zi, Bullgarinë, Shqipërinë, Kroacinë, Turqinë, Kosovën, Bosnjën dhe Hercegovinën dhe Moldavinë. IARMV-ja gjithashtu kontribuon në mënyrë aktive në Marrëveshjen e përfunduar për Bashkëpunim me organet kombëtare të akreditimit të vendeve të rajonit në kuadër të iniciativës "Ballkani i Hapur".

Gjithashtu, IARMV-ja do t'i mirëmbajë dhe përmirësojë marrëveshjet e bashkëpunimit të lidhura me Shërbimin për akreditim të Mbretërisë së Bashkuar (UKAS), Organin gjerman për akreditim (DAkkS), Shërbimin federal për akreditim të Federatës Ruse (RusAccreditation), si dhe Marrëveshjen me akreditimin bullgar (BAS), Akreditimin Çek (CAI) dhe Akreditimin Slloven (SA).

Sipas nevojave të shprehura, IARMV-ja do të vazhdojë me përfundimin e marrëveshjeve të reja të bashkëpunimit me organe të tjera kombëtare për akreditim.

Qëllimi i këtyre marrëveshjeve është organizimi i trajnimeve të përbashkëta për vlerësuesit, shkëmbimi i përvojave, shkëmbimi i ekspertëve dhe vlerësuesve në nivel rajonal, akreditimi ndërkufitar, i cili në tërësi do të kontribuojë në ndërtimin e një sistemi efikas për akreditim. Brenda kuadrit të bashkëpunimit të dakorduar rajonal, do të vazhdojnë aktivitetet e pjesëmarrjes së ndërsjellë në monitorimin e kryerjes së vlerësimeve nga organet kombëtare për akreditim nga rajoni.

Mjetet e nevojshme ..... 2.600.000,00 denarë

12. Menaxhimi dhe operacionet aktuale të IARMV-së

Për mbarëvajtjen e aktiviteteve aktuale të IARMV-së, mjetet për funksionimin e IARMV-së janë siguruar në Buxhetin e IARMV-së për vitin 2026, ku ato janë planifikuar posaçërisht për mirëmbajtjen dhe përmirësimin e infrastrukturës së TIK-ut, digjitalizimin e funksionimit të përgjithshëm të IARMV-së përmes mirëmbajtjes dhe përmirësimit të sistemit të vetëm të informacionit për akreditim (AIS), zëvendësimin e pajisjeve të vjetruara nga ana teknologjike, mirëmbajtjen dhe përmirësimin e zgjidhjeve harduerike dhe softuerike, të cilat duhet ta sigurojnë funksionim efektiv, efikas, të besueshëm dhe të sigurt të Institutit. Procesi i digjitalizimit është gjithashtu në përputhje me projektin qeveritar për digjitalizim dhe sigurimin e qasjes së lehtë në shërbime për përdoruesit përfundimtar. Ruajtja aktuale e përfshin gjithashtu mirëmbajtjen e ambienteve, mirëmbajtjen e mjeteve të transportit, prokurimin e pajisjeve të informacionit dhe komunikimit, etj.

Mjetet e nevojshme ..... 4.000.000,00 denarë

==========

IV. Dispozitat përfundimtare

Deri më datë 31.03.2027, IARMV-ja do t'i paraqesë Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut një Raport mbi zbatimin e programit të punës së IARMV-së për vitin 2026, i cili do t'i përfshijë rezultatet e arritura dhe treguesit financiarë, si dhe një shpjegim për çdo devijim nga aktivitetet e planifikuara.

Ky program hyn në fuqi ditën pas publikimit të tij në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

Nr. 57-488/8

10 shkurt 2026
Shkup

Kryetar i Komitetit dhe Zëvendëskryeministër i Republikës së Maqedonisë së Veriut,
Ljupço Dimovski, n.d.